Crijns Rentmeesters BV

Witvrouwenbergweg 12

5711 CN Someren

T: 0493 – 47 17 77

F: 0493 – 47 28 88

E: info@crijns-rentmeesters.nl

I: www.crijns-rentmeesters.nl

COMPENSATIEPLAN
HOEK ONG. BERGEIJK
GEMEENTE BERGEIJK

Crijns Rentmeesters bv

ing M.J.M. Crijns

December 2016

INHOUD

1. AANLEIDING 3

2. VERORDENING RUIMTE 4

3. BENODIGDE COMPENSATIE 6

4. INVENTARISATIE ECOLOGISCHE VERLIEZEN 7
4.1 Beheertypen 7
4.2 Flora en faunaonderzoek 8
4.3 Abiotische factoren 9

5. TOE TE PASSEN COMPENSATIE 12
5.1 Inleiding 12
5.2 Moeras 12
5.3 Kruiden en faunarijk grasland 14
5.4 Houtsingel 16
5.5 Weidepoel 16
5.6 Knotwilgen 16
5.7 Referentiebeelden nieuwe natuur 16

6. KWALITEIT VAN DE COMPENSATIE 18

7. ALTERNATIEVENAFWEGING 19

8. TERMIJN VAN UITVOERING EN JURIDISCHE BORGING 20

9. MITIGERENDE MAATREGELEN 21

BIJLAGEN:
1. Inrichtingsschets

1. AANLEIDING

Dit compensatieplan maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan ‘Hoek ong.’ te Bergeijk. Op de locatie Hoek ong. te Bergeijk, gemeente Bergeijk, wordt een Ruimte voor Ruimtewoning ontwikkeld. Hierdoor zal een beperkt deel (circa 3.300 m²) van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS), verloren gaan. De ecologische waarden van de natuur die verloren gaat is beperkt. De Verordening ruimte vereist dat bij een dergelijke individuele en kleinschalige ingreep de verloren gegane natuur gecompenseerd wordt. In voorliggend plan wordt de natuurcompensatie uitgewerkt en gemotiveerd.

Op grond van artikel 5.5 van de Verordening ruimte dient een beperkte ingreep in het NNB gecompenseerd te worden. Hiervoor is voorliggend compensatieplan opgesteld, dat als bijlage bij het bestemmingsplan behoort.

De locatie voor de nieuwe woning grenst direct aan de kern Bergeijk en is gelegen aan de doorgaande weg Hoek. Het kadastrale perceel waar de ontwikkeling plaatsvindt loopt door tot aan de Keersop. Het gehele perceel is in de Verordening ruimte aangewezen als Natuur Netwerk Brabant. De NNB compensatie vindt plaats door een fysieke inrichting van het gedeelte van het perceel aangrenzend aan de Keersop onderdeel van het nog niet gerealiseerde deel van het NNB.

Onderstaand is een luchtfoto van de huidige situatie van het plangebied weergegeven.

Figuur 1: Luchtfoto van het perceel waarop de ontwikkeling en de natuurcompensatie plaatsvindt

2. VERORDENING RUIMTE

De locatie is in de Verordening ruimte themakaart natuur en landschap aangeduid als Natuur Netwerk Brabant. Aangrenzend aan de beek ligt tevens de aanduiding Behoud en herstel watersystemen.

In de Verordening ruimte (artikel 5.5) zijn regels opgenomen voor de wijziging van de begrenzing van het Natuur Netwerk Brabant op verzoek van de gemeente bij kleinschalige ingrepen. Een nieuwe begrenzing van het NNB is toegestaan als hierbij een versterking van het NNB ontstaat. In de Verordening zijn hiervoor de volgende regels vastgelegd:

Regels voor wijziging begrenzing Natuur Netwerk Brabant (artikel 5.5)

5.5 Wijziging van de begrenzing op verzoek bij kleinschalige ingrepen

1. *Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van het Natuur Netwerk Brabant op verzoek van de gemeente wijzigen ten behoeve van een individuele, kleinschalige ingreep.*
2. *Een verzoek om wijziging van de begrenzing, als bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van een bestemmingsplan waaruit blijkt dat:*
    a. *de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant in het desbetreffende gebied;*
    b. *de voorgestelde ingreep leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant als geheel;*
    c. *de voorgestelde ingreep is onderbouwd met een afweging van alternatieven;*
    d. *de voorgestelde ingreep vergezeld gaat van zodanige maatregelen dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;*
    e. *de uitvoering van de voorgestelde ingreep en de daarbij betrokken maatregelen en de monitoring daarvan zijn verzekerd;*
    f. *wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren van verlies van ecologische waarden en kenmerken bedoeld in artikel 5.6 (compensatieregels).*
3. *Artikel 3.2 (kwaliteitsverbetering van het landschap) is niet van toepassing op een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid.*
4. *Op een verzoek als bedoeld in het eerste lid is artikel 36.5 (procedure grenswijziging op verzoek) van toepassing.*

Regels voor compensatie (artikel 5.6)

5.6. Compensatie

1. *De op grond van de verordening verplichte compensatie vindt, naar keuze, plaats door:*
    a. *fysieke compensatie, overeenkomstig artikel 5.7;*
    b. *financiële compensatie, overeenkomstig artikel 5.8.*
2. *De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde of verstoorde areaal en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur, conform de volgende indeling:*
    a. *natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;*
    b. *tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak;*

c. *tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak;*
d. *bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk;*
e. *bij verstoring van natuur: maatwerk.*

5.7 Aanvullende regels voor fysieke compensatie

1. *De fysieke compensatie vindt plaats in:*
   a. *de niet gerealiseerde delen van het Natuur Netwerk Brabant;*
   b. *de niet gerealiseerde ecologische verbindingszones.*
2. *In afwijking van het eerste lid kan fysieke compensatie ook plaatsvinden in, aansluitend op of nabij het aangetaste gebied indien een wijziging van de begrenzing plaatsvindt met toepassing van de saldobenadering als bedoeld in artikel 5.4.*
3. *Een bestemmingsplan als bedoeld in de artikel 5 . 1 , zesde lid, artikel 5.3, tweede lid, artikel 5.4, tweede lid en artikel 5.5, tweede lid, borgt de uitvoering van de compensatie;*
4. *De toelichting bij een bestemmingsplan als bedoeld in het derde lid bevat een verantwoording over:*
   a. *de omvang van het netto verlies aan ecologische waarden en kenmerken en op welke locatie dat optreedt;*
   b. *de locatie waar en de wijze waarop het netto verlies, genoemd onder a, wordt gecompenseerd;*
   c. *de kwaliteit en kwantiteit van de compensatie;*
   d. *de termijn van uitvoering;*
   e. *de inhoud en realisatie van de voorgenomen mitigerende en compenserende maatregelen;*
   f. *het reguliere- en ontwikkelingsbeheer.*
5. *De uitvoering van de fysieke compensatie wordt binnen drie jaar na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan als bedoeld in het derde lid afgerond.*
6. *In aanvulling op het vijfde lid, wordt indien sprake is van een aantasting van bedreigde soorten of hun leefgebied, de uitvoering van de compensatie in ieder geval afgerond op het moment dat de aantasting daadwerkelijk start.*
7. *In afwijking van het vijfde lid, kan indien er sprake is van een omvangrijke en zware compensatieverplichting, de uitvoering van de compensatie een termijn van maximaal tien jaar bedragen, gerekend vanaf het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan.*

In voorliggend compensatieplan wordt aangetoond dat aan de voorwaarden van de Verordening ruimte wordt voldaan. Voorliggend compensatieplan maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan ‘Hoek ongenummerd’.

3. BENODIGDE COMPENSATIE

De beoogde ontwikkeling van de woning vindt plaats op het kadastrale perceel Bergeijk sectie H, nummer 441. Het perceel is 3.43.70 hectare groot en is in zijn geheel gelegen binnen het NNB. Het perceel grenst aan de noordzijde aan de kern Bergeijk en aan de zuidzijde aan de Keersop. Met de beoogde herontwikkeling vindt een aantasting van een nog niet gerealiseerd deel van het NNB plaats voor een oppervlakte van circa 3.300 m². Op dit deel wordt een woonbestemming gerealiseerd met bijbehorende tuinbestemming aan de voorzijde van het perceel. Navolgende figuur geeft een beeld van de aanwijzing van het plangebied in de Verordening ruimte, themakaart natuur en landschap.

Figuur 2: Beeld van de NNB begrenzing Verordening ruimte

Navolgende tabel geeft de NNB aantasting en de omvang van de compensatie weer. De compensatie vindt plaats door een fysieke compensatie van het NNB op het zelfde kadastrale perceel voor een oppervlakte van ruim 1,1 hectare. Het te compenseren deel is gelegen aangrenzend aan de beek en maakt onderdeel uit van het gebied met een aanduiding Behoud en herstel watersystemen.

NNB		
Nieuwe woonbestemming (incl. tuin) binnen NNB	3.300	m²
Aantasting NNB	**3.300**	**m²**
Toeslag 1/3 vanwege ontwikkeltijd natuur (1.140 m²)	**4.290**	**m²**
COMPENSATIE		
Fysieke inrichting niet gerealiseerde deel NNB	11.690	m²

Figuur 3: Verantwoording voor de compensatie van het NNB

4. INVENTARISATIE ECOLOGISCHE VERLIEZEN

4.1 Beheertypen

De aantasting van het NNB vindt plaats op het noordelijke gedeelte van het perceel kadastraal bekend als gemeente Bergeijk, sectie H, nummer 441. Het perceel is thans in gebruik als akkerland. In het provinciale Natuurbeheerplan 2015 is dit perceelsgedeelte aangeduid als N 00.01 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)'. Binnen dit beheertype is ter plaatse het ambitietype N12.02 'kruiden en faunarijk grasland' van toepassing. Navolgende figuur betreft een uitsnede van het Natuurbeheerplan 2015, waarbij de ligging van het plangebied binnen het type 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)' zichtbaar is.

Figuur 4: Natuurbeheerplan 2015

In het Natuurbeheerplan is de volgende algemene informatie voor het type 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)' opgenomen:

"***Algemene informatie***
Gronden met een intensief agrarisch verleden die een natuurbestemming krijgen, hebben meestal niet van de ene op de andere dag natuurwaarden. Hiervoor is eerst een omvormingsbeheer (verschraling) nodig of inrichting, zoals het afvoeren van de voedselrijke bouwvoor of bosaanplant. Dit kan vaak niet meteen. Vaak is er wel al aangepast beheer nodig. Om deze gronden met een natuurbestemming toch op de kaart te kunnen zetten is er het beheertype 'nog om te vormen naar natuur'. Hiermee is voor het beheer en beleid inzichtelijk waar en hoeveel natuur nog omgevormd of ingericht moet worden.

Afbakening

- *Dit beheertype omvat gronden die in het verleden een andere functie dan natuur hebben gekend en nog niet tot andere beheertypen te rekenen zijn."*

In het Natuurbeheerplan is de volgende algemene informatie voor het type 'Kruiden- en faunarijk grasland' opgenomen:

*"**Algemene informatie***
Kruiden- en faunarijk grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de schraallanden vochtig hooiland, zilt grasland en overstromingsgrasland of glanshaverhooiland behoren. De vegetatie kan behoren tot allerlei verbonden van graslandvegetaties; ondermeer kamgrasvegetaties of de meer algemene witbolgraslanden . Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen. Het grasland wordt meestal extensief beweid of gehooid en niet of slechts licht bemest. Het beheertype Kruiden- en faunarijk grasland kan voorkomen op diverse bodems van vochtig tot droog en heeft doorgaans een (matig) voedselrijk karakter. Kruiden- en faunarijk grasland komt in vrijwel alle landschapstypen voor. Toch is het areaal de laatste veertig jaar enorm afgenomen door de gangbare landbouwpraktijk: sterke bemesting gecombineerd met periodiek doodspuiten van de grasmat en opnieuw inzaaien met hoog productieve grasvariëteiten. De meeste overgebleven kruidenrijke graslanden liggen in overhoekjes van het agrarische gebied of komen voor in natuurgebieden. Daar kan kruidenrijk grasland een tijdelijk fase zijn als de benodigde abiotische omstandigheden voor schraallanden niet of nog niet gerealiseerd kunnen worden. Kruiden- en faunarijk grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur (ruigte en plaatselijk struweel, hogere en lage vegetatie) en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan kleine fauna. Gradiënten binnen (grond)waterpeil en voedselrijkdom zorgen voor diverse vegetatietypen.

Kenmerkende of bijzondere soorten van schralere beheertypen ontbreken grotendeels binnen Kruiden- en faunarijk grasland, maar graslanden zijn vaak wel rijk aan minder zeldzame soorten. Het type is o.a. van belang voor vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren

Afbakening

- *Het betreft grasland, de grasachtigen (monocotylen) zijn dominant, maar kruiden (dicotylen) en mossen hebben een oppervlakteaandeel van tenminste 20%*
- *Er wordt geen bemesting toegepast, met uitzondering van ruige stalmest (max. 20 ton per ha per jaar) of bekalking.*
- *De graslanden zijn niet tot andere beheertypen te rekenen (zie afbakening andere graslanden).*
- *Vrijwel jaarlijks in winter en voorjaar langdurig overstroomde weilanden worden niet tot dit beheertype maar tot Zilt- en overstromingsgrasland gerekend."*

4.2 Flora en faunaonderzoek

Het betreffende perceel is regulier in gebruik als akkerland. In het voorjaar van 2015 is een quickscan flora en fauna onderzoek uitgevoerd op het perceel. Gebleken is dat ter plaatse van de nieuw te ontwikkelen woning geen actuele natuurwaarden aanwezig zijn.

Figuur 5: Foto perceel gedeelte waarop de aantasting NNB plaatsvindt

4.3 Abiotische factoren

Om een onderbouwing te geven naar de haalbaarheid van de natuurdoeltypen heeft een onderzoek naar de abiotische factoren plaatsgevonden. Het perceel loopt enigszins af in zuidelijke richting naar de beek. Volgens de algemene hoogtekaart Nederland ligt het perceel aan de noordzijde op 29,50 meter boven NAP. Aangrenzend aan de beek bedraagt deze hoogte 27,90 meter boven NAP. Het perceel wordt aan de oost- en westzijde begrensd door een sloot.

Figuur 6: Perceel bedoeld voor natuurcompensatie aangrenzend aan de beek

Figuur 7: Algemene hoogtekaart Nederland

Het perceel waarop de woningbouwontwikkeling plaatsvindt bestaat uit zandgrond (hoge zwarte enkeerdgrond). De Gemiddeld hoogste grondwaterstand ter plaatse bedraagt 60 centimeter beneden maaiveld. De Gemiddeld laagste grondwaterstand bedraagt 120 centimeter beneden maaiveld.

Figuur 8: Gemiddelde hoogste en laagste grondwaterstand

Uit de geomorfologische kaart en de bodemkaart van het gebied blijkt dat ter plaatse van de te ontwikkelen bebouwing sprake is van dekzandgronden bodemkundig geclassificeerd als hoge zwarte enkeerdgrond. Langs de beek is een dalvormige laagte herkenbaar die geomorfologisch ook als zodanig is aangeduid. De dalvormige laagte bestaat uit lage enkeerdgrond.

Figuur 9: Geomorfologische en bodemkaart van het plangebied

Het perceel is al meerdere decennia in gebruik als akkerland. Een natuurdoeltype kruiden- en faunarijk grasland is vanwege de voedselrijkdom van de bouwvoor slechts op langere termijn haalbaar. Het natuurdoeltype kruiden en faunarijk grasland kent in het algemeen een ontwikkelingstijd van 10 tot 20 jaar. Dit betekent dat er een toeslag van 30% in oppervlakte en ontwikkelingsbeheerkosten wordt berekend. In hoofdstuk 3 is reeds de te compenseren oppervlakte berekend.

5. TOE TE PASSEN COMPENSATIE

5.1 Inleiding

De provincie Noord-Brabant geeft er de voorkeur aan dat de compensatie binnen de ontwikkeling of in de directe omgeving plaatsvindt. Initiatiefnemer is voornemens om op eigen grond het NNB langs de beek te versterken door middel van het toevoegen van extra beplanting en het inrichten van natuur. De compensatieopgave van 4.290 m² wordt bewerkstelligd door een fysieke compensatie, namelijk de inrichting van een niet gerealiseerd deel van het NNB (conform artikel 5.7 van de Verordening ruimte).

De natuurcompensatie zal plaatsvinden door een fysieke inrichting van een nog niet gerealiseerd deel van het NNB op het perceel kadastraal bekend als gemeente Bergeijk sectie H, nummers 441. De compensatie kent een oppervlakte van 11.690 m² waarmee ruimschoots wordt voldaan aan de vereiste compensatieopgave (4.290 m²). Op dit perceelsgedeelte is vanwege de lagere ligging een doelstelling voor natte natuur in een strook direct naast de beek haalbaar. Hier wordt dan ook ingezet op de ontwikkeling van moeras (N 05.01). Voor het overige is ingezet op kruiden en faunarijk grasland (N 12.02). In figuur 4 is de ligging van het plangebied in het Natuurbeheerplan aangeduid.

5.2 Moeras

In het Natuurbeheerplan is een strook van circa 16 meter breed vanaf de Keersop aangeduid als te ontwikkelen moeras. Deze strook met een lengte van circa 140 meter, derhalve 2.240 m², wordt dan ook ingericht als moeras. In het Natuurbeheerplan is de volgende algemene informatie voor dit type natuurontwikkeling opgenomen:

"Algemene informatie
Moerassen komen voor op de overgang van zoet water naar land. Het lage deel van Nederland is vrijwel volledig ontstaan als moeras. Het zwaartepunt van de verspreiding ligt in de laaggelegen veen en kleigebieden van Nederland. Moeras ontstaat in stilstaand voedselrijk, zoet water achter de duinen, in overstromingsvlakten van rivieren en beken of in kwelgebieden langs de randen van de zandgronden en in beekdalen. De bodems zijn zeer nat, voedselrijk en matig zuur tot neutraal.

Typische moerasplanten zijn hoge grassen als riet en rietgras, grote zeggen, biezen en galigaan. Moeras is van groot belang voor vogels, libellen, vissen, amfibieën en enkele zoogdieren als bever, otter, noordse woelmuis en waterspitsmuis. Moeras omvat open begroeiingen van riet, lisdodde en biezen in water; rietlanden en rietruigten. Hierin weerspiegelt zich de overgang van water naar land. Aan de waterkant vormen losgeslagen planten drijftillen met waterscheerling, zeggen, galigaan en slangenwortel. Het rietland kan vrij open zijn met poeltjes waarin waterplanten groeien, kruidenrijk met diverse orchideeën en blauwe knoop of mosrijk met blad- en levermossen of al ouder met hoog opgaand riet die geleidelijk overgaan in ruigten met moerasspirea of poelruit. Door de grote stapeling van organisch materiaal in oude rietlanden en ruigten kunnen deze vegetaties (tijdelijk) overgaan in een grasrijke vegetatie. De kruidenrijke of mosrijke fase met vrij open riet kan duiden op een wat lagere voedselrijkdom in combinatie met matig zure omstandigheden. In dit milieu kunnen

veenmossen zich vestigen. Een deel van de rietlanden wordt gemaaid, maar niet jaarlijks (overjarig riet).

De Nederlandse moerassen zijn vrijwel volledig ontgonnen of verveend; het resterende deel wordt bedreigd door vermesting, verdroging en verbossing. De grote menselijke invloed is in de laagveenmoerassen te herkennen aan het verveningspatroon, ook de moerassen in de jonge polders staan onder grote menselijke invloed.

Voor een goede kwaliteit en duurzame instandhouding is een natuurlijk fluctuerend waterpeil en een goede waterkwaliteit essentieel. Thans is er veelal sprake van gebrek aan nieuwvorming en versnelde successie waardoor extra beheer nodig is om voldoende oppervlak en kwaliteit te behouden. Moeras kan een voorstadium vormen voor Veenmosrietland en moerasheide en uiteindelijk overgaan in Hoogveen. In voedselrijke gebieden kunnen ruigte en bosvorming (afhankelijk van peilregime en aanwezigheid van grote herbivoren en beheer) na verloop van tijd de overhand nemen.

Afbakening

- *Het beheertype moeras omvat verlandingsvegetaties zoals riet- en biezenvegetaties, natte ruigte en grote zeggenvegetaties.*
- *Moeras kan tot 20% uit open water bestaan en tot 10% uit struweel.*
- *De gemiddelde grondwaterstand in het najaar zakt maximaal tot 40 cm. onder het maaiveld, behoudens eventuele periodieke droogteperioden.*
- *In de nattere delen varieert de grondwaterstand tussen 0 en – 20 cm.*
- *Gebieden waar grootschalige processen voorkomen, vallen onder het natuurtype Grootschalige dynamische natuur."*

De beoogde inrichting van de strook wordt navolgend puntsgewijs beschreven:

- Langs de beek wordt de laagst gelegen strook met een breedte van circa 16 meter afgegraven waarbij de bouwvoor met een diepte van 40 centimeter wordt afgegraven. De grond wordt afgevoerd.
- Binnen het afgegraven deel wordt op het laagste deel een extra laagte gegraven met een oppervlakte van 400 m². In dit laagste deel zal permanent open water aanwezig zijn.
- De afgegraven delen kennen een grondwaterstand van ten hoogste 20 centimeter beneden maaiveld. Deze delen komen in aanmerking voor spontane ontwikkeling van moerasvegetaties zoals zeggenvegetaties.

Navolgend zijn enkele referentiebeelden aangegeven voor de in te richten strook.

Figuur 10: Referentiebeelden te ontwikkelen natuur

Dit deel wordt ingericht met gebruikmaking van een subsidie uit het groenontwikkelingsfonds van de provincie Noord-Brabant. Het onderhoud en het beheer van deze strook wordt door de eigenaar uitgevoerd.

5.3 Kruiden en faunarijk grasland

Het overige deel van de compensatie ter grootte van 9.450 m² wordt gerealiseerd op het hoger gelegen deel. Hier is een kruiden en faunarijk grasland (deels de nattere variant) haalbaar.

In het Natuurbeheerplan is de volgende algemene informatie voor het typt Kruiden- en faunarijk grasland opgenomen:

"Algemene informatie
Kruiden- en faunarijk grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de schraallanden vochtig hooiland, zilt grasland en overstromingsgrasland of glanshaverhooiland behoren. De vegetatie kan behoren tot allerlei verbonden van graslandvegetaties; ondermeer kamgrasvegetaties of de meer algemene witbolgraslanden. Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen. Het grasland wordt meestal extensief beweid of gehooid en niet of slechts licht bemest.

Het beheertype Kruiden- en faunarijk grasland kan voorkomen op diverse bodems van vochtig tot droog en heeft doorgaans een (matig) voedselrijk karakter. Kruiden- en faunarijk grasland komt in

vrijwel alle landschapstypen voor. Toch is het areaal de laatste veertig jaar enorm afgenomen door de gangbare landbouwpraktijk: sterke bemesting gecombineerd met periodiek doodspuiten van de grasmat en opnieuw inzaaien met hoog productieve grasvariëteiten. De meeste overgebleven kruidenrijke graslanden liggen in overhoekjes van het agrarische gebied of komen voor in natuurgebieden. Daar kan kruidenrijk grasland een tijdelijk fase zijn als de benodigde abiotische omstandigheden voor schraallanden niet of nog niet gerealiseerd kunnen worden

Kruiden- en faunarijk grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur (ruigte en plaatselijk struweel, hogere en lage vegetatie) en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan kleine fauna. Gradiënten binnen (grond)waterpeil en voedselrijkdom zorgen voor diverse vegetatietypen.

Kenmerkende of bijzondere soorten van schralere beheertypen ontbreken grotendeels binnen Kruiden- en faunarijk grasland, maar graslanden zijn vaak wel rijk aan minder zeldzame soorten. Het type is o.a. van belang voor vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren.

Afbakening

- *Het betreft grasland, de grasachtigen (monocotylen) zijn dominant, maar kruiden (dicotylen) en mossen hebben een oppervlakteaandeel van tenminste.20%*
- *Er wordt geen bemesting toegepast, met uitzondering van ruige stalmest (max. 20 ton per ha per jaar) of bekalking.*
- *De graslanden zijn niet tot andere beheertypen te rekenen (zie afbakening andere graslanden).*
- *Vrijwel jaarlijks in winter en voorjaar langdurig overstroomde weilanden worden niet tot dit beheertype maar tot Zilt- en overstromingsgrasland gerekend."*

Om dit kruiden en faunarijk grasland te realiseren wordt de grond ingezaaid met een kruidenrijk grasmengsel. Vervolgens vindt gedurende 3 jaar het verschralen van het perceel plaats door twee maal per jaar te maaien en het maaisel af te voeren. In het najaar kan nabegrazing met schapen of rundvee plaatsvinden. Na deze periode vindt beweiding plaats met een veebezetting van maximaal 1,5 gve/ha. gericht op verschraling.

Figuur 11: Kruiden en faunarijk grasland met beweiding

5.4 Houtsingel

Aan de oost- en westzijde van het perceel wordt een houtsingel met ieder een breedte van 3 meter en een lengte van 150 meter haaks op de beek aangelegd. Deze houtsingel zorgt voor een verdichting van het landschap en draagt bij aan het herstel van het historische landschap. De houtsingel wordt aangeplant met Zwarte Els (70%), Es (5%) en de struikvormers, Hazelaar (5%), Sleedoorn (5%), Gelderse Roos (5%), Geoorde wilg (5%) en inlandse Vogelkers (5%). Er worden 2 rijen aangeplant met een plantafstand in de rij en tussen de rij van 100 centimeter.

5.5 Weidepoel

In het compensatieperceel loopt een sloop richting de beek. Deze sloot bevat nagenoeg continu water (o.a. kwelwater). De sloot zal afgedamd worden ter plaatse van de aansluiting met de beek. Tevens wordt de sloot verbreed waardoor afgevlakte oevers ontstaan. Door het vasthouden van het water en de verbreding van de sloot ontstaat een langwerpige weidepoel. Deze poel zal een ecologische functie vervullen voor amfibieën, libellen, oevervegetatie, e.d.

5.6 Knotwilgen

In het verlengde van de sloot en weidepoel worden knotwilgen aangeplant in een rij. In totaal 8 wilgen met een plantafstand van 10 meter. Dwars op deze rij worden als afscheiding van het kruiden en faunarijk grasland nog een rij knotbomen aangeplant (4 stuks).

5.7 Referentiebeelden nieuwe natuur

Navolgend is een tweetal referentiebeelden weergegeven van de beoogde nieuwe natuur binnen het plangebied.

Figuur 12: Referentiebeeld nieuwe natuur (1)

Figuur 13: Referentiebeeld nieuwe natuur (2)

6. KWALITEIT VAN DE COMPENSATIE

De compensatiemaatregelen, inclusief toeslag, worden gerealiseerd door een perceel akkerland van ruim 1,1 hectare langs de Keersop in te richten voor natuur. De ambitietypen die door de provincie zijn opgesteld voor het plangebied worden daarbij gerealiseerd.

Het uitvoeren van het compensatieplan zoals eerder beschreven zal de natuurwaarden van het gebied en de omgeving aanzienlijk versterken. Het plan levert voor de inrichting van het plangebied langs de Keersop een grote meerwaarde voor de biodiversiteit. De moeraslaagte is belangrijk voor waterafhankelijke vegetatie zoals grote zeggen. Het belang voor de fauna (vogels, insecten, kleine zoogdieren en amfibieën) is voor de lagere delen maar ook voor de opgaande elementen dwars op de beek evident. Zij bieden beschutting en schuilmogelijkheid.

Onderstaand worden de ecologische voordelen puntsgewijs op een rijtje gezet.

- De verdichting van het landschap met houtsingels en knotbomen draagt bij aan de waarde van het gebied voor vleermuizen, vogels en insecten die dergelijke verbindingen gebruiken als dekking en fourageergebied.

- Langs de Keersop heeft bovenstrooms en benedenstrooms al een inrichting plaats-gevonden. Het in te richten deel is een ontbrekende schakel. Met de voorgestelde inrichting kan de Keersop als ecologische verbindingszone in zijn geheel beter functioneren.

- De houtsingels en ruige kruidenrijke vegetaties zijn waardevol voor struweelvogels zoals geelgors en roodborsttapuit. De insectenfauna en zoogdieren hebben eveneens veel baat bij opgaande beplanting en verruiging van de graslanden. Zij vinden hier voedsel, dekking en warmte (zonzijde is belangrijk voor insecten).

- De moerassige gedeelten inclusief het open water zullen ook een leefgebied vormen voor diverse libellensoorten. In de nabijgelegen natuurgebieden is zowel weidebeekjuffer als bosbeekjuffer als breedscheenlibel bekend. Ook mag hier oranjetip (dagvlinder) verwacht worden.

- De houtsingels en de poelen en de natte graslanden liggen op korte afstand van elkaar en maken een uitwisseling van soorten mogelijk. De verschillende biotopen vormen natte en droge stapstenen in een deels intensief gebruikt landbouwgebied.

- Er vindt een landschappelijke versterking plaats en de beek wordt meer herkenbaar in het landschap. Ter plaatse van het plangebied zal de overgangssituatie en beslotenheid van het beekdallandschap worden versterkt. Een verdichting naar een kleinschalig coulissenlandschap waarbinnen de doorgaande lijn van de beek herkenbaar aanwezig is wordt gerealiseerd.

7. ALTERNATIEVENAFWEGING

Artikel 5.5, tweede lid onder c van de Verordening ruimte bepaalt dat bij een verzoek om de begrenzing van het NNB te wijzigen, de voorgestelde ingreep onderbouwd is met een afweging van alternatieven.

De woningbouwontwikkeling is tot stand gekomen na afweging van een aantal alternatieven. Het perceel van initiatiefnemer kent een oppervlakte van 3 hectare, 43 are en 70 centiare. Bekeken is dan ook of de beoogde woning elders gesitueerd kan worden binnen het perceel. Gekozen is om de woningbouw niet midden op het perceel plaats te laten vinden maar aan de westzijde van het perceel. Op deze manier is de woning gelegen tegen de bestaande bebouwing en zo dicht mogelijk tegen de weg. Het zicht op het beekdal en de aantasting van het NNB blijft hiermee beperkt. Een bestaande schuur midden op het perceel wordt verwijderd waardoor het zicht ook weer voor een deel wordt hersteld.

8. TERMIJN VAN UITVOERING EN JURIDISCHE BORGING

Artikel 5.7, vierde lid onder d bepaalt dat een compensatieplan onder andere een termijn van uitvoering dient te bevatten.

De uitvoering van de werkzaamheden zijn gepland in de winterperiode. Hierdoor wordt schade/verstoring aan voortplantende dieren voorkomen. In de regels van het bestemmingsplan 'Hoek ong.' is vastgelegd dat de NNB-compensatie binnen 3 jaar na inwerkingtreding van dit bestemmingsplan dient te zijn uitgevoerd en in elk geval voordat de nieuw op te richten Ruimte voor Ruimtewoning in gebruik wordt genomen. Tevens is tussen de gemeente Bergeijk en initiatiefnemer een overeenkomst gesloten voor de NNB compensatie waarbij alle afspraken zijn vastgelegd.

9. MITIGERENDE MAATREGELEN

Artikel 5.7, vierde lid onder e bepaalt dat een compensatieplan onder andere de inhoud en realisatie van de voorgenomen mitigerende en compenserende maatregelen dient te bevatten.

De aantasting van het NNB vindt plaats op een locatie die nog niet ingericht is als NNB en thans in gebruik is als akkerland. De nieuwe woning wordt op het hoge en droge deel van het perceel gerealiseerd aansluitend op de bestaande bebouwing.

Op de locatie waar de aantasting plaatsvindt zijn geen ecologische waarden aanwezig. Er hoeven geen bomen of struiken gekapt te worden voor de oprichting van de beoogde Ruimte voor Ruimtewoning. Om verstoring van broedvogels te voorkomen zullen de werkzaamheden in het najaar en de wintermaanden plaatsvinden.

BIJLAGE 1:

INRICHTINGSSCHETS

INRICHTINGSSCHETS HOEK ONGENUMMERD - Natuurcompensatie